

Patarimai: kaip kalbėti su **utėlėmis užsikrėtusiu** vaiku

Klaidingas įsitikinimas, kad **užsikrėsti galvinėmis utėlėmis** (pedikuloze) XXI amžiuje gali tik itin netvarkingi ar asocialūs asmenys, susidūrusius su šia problema verčia jausti gėdą. Būtent dėl šios priežasties apie pedikulozę stengiamasi kalbėti kuo mažiau ir kartais būtiniausia informacija nepasiekia net kone didžiausią užsikrėtimo riziką turinčios grupės – vaikų. Siekiant, kad nekiltų nesusipratimų, pokalbį su vaiku reikia inicijuoti kuo anksčiau: vos **užsikrėtus galvinėmis utėlėmis**, atsiradus užsikrėtimo atvejui artimoje aplinkoje ar netgi pradėjus lankyti darželį. Remiantis specialistų rekomendacijomis, itin svarbu, kad šis dialogas su vaiku būtų nuoširdus ir atviras.

1. Sužinoti, kaip situaciją mato vaikas. Pokalbį su vaiku galima pradėti nuo klausimo apie tai, kaip jis šiuo metu jaučiasi ir ką žino apie **utėles**. Tokia dialogo pradžia leis vaikui atvirai išsakyti savo jausmus, papasakoti, kokius nemalonius pojūčius jis patiria dėl šio susirgimo: **plaukuose ropoja utėlės** ir sukelia niežulį, matosi nešvari galvos oda, jaučiamas nerimas dėl nemalonių gydymo procedūrų ir pan. Pirmą kartą su **galvinėmis utėlėmis** susidūrę vaikai neretai šį susirgimą suvokia kiek klaidingai. Pavyzdžiui, kai kurie mano, kad galvinės utėlės gali skraidyti ar miršta tik nuo didelės smarvės, kai ilgai neplaunama galva. Pasitaiko ir atvejų, kai vaikai jaučia baimę, jog visi aplinkiniai gali matyti jo susirgimą ir ims jo vengti netgi po to, kai **galvinės utėlės** bus išnaikintos.

2. Papasakoti apie ligą, jos gydymą ir prevencines priemones. Išklausius vaiką, svarbu užpildyti jo žinių spragas ir papasakoti apie pedikulozę. Pasakojimą galima pradėti nuo supažindinimo, kas yra šie parazitai ir kokiomis savybėmis jie pasižymi. Pasak specialistų, šią pokalbio dalį derėtų pradėti nuo padaršinimo, **kad galvinės utėlės** nėra kažkas labai blogo, šlykštaus ar neįprasto. Tuo pačiu akcentuoti, kad kuo greičiau imtis ligos gydymo yra būtina, nes tik tada išnyks visi nemalonūs pojūčiai bei bus galima laisvai bendrauti su artimaisiais ir draugais. Tuomet žingsnis po žingsnio apibūdinimas gydymo procesas: kaip **naikinti galvines utėles**, šalinti jų **kiaušinėlius** bei jų lukštus (glindas). Pasakojant apie galvinių utėlių šalinimą, svarbu ne tik nupasakoti gydymo eigą, bet ir pasakyti, jog viskas bus saugu, greita ir nekels skausmo. Pabaigai verta pasilikti išsamius pavyzdžius, kaip **užsikrečiama galvinėmis utėlėmis** ir **kaip apsisaugoti** nuo ligos ateityje.

3. Nerodyti nerimo ar baimės. Tėvai ir patys turi valdyti savo emocijas, stengtis nedemonstruoti nerimo, neparodyti, kad pedikulozė ir jos gydymas jiems yra nemalonus procesas ar pan. Pasitaiko atvejų, kai tėvai gėdijasi net įsigyti priemonės, skirtas **galvinių utėlių naikinimui**. Dėl šios priežasties ne visuomet įsigilinama į siūlomų priemonių bruožus bei tinkamumą konkrečiam atvejui. Ieškant efektyviausio sprendimo, svarbu atsižvelgti, kad priemonės būtų ne tik veiksmingos, tačiau ir saugios vaikams, o jų taikymo procedūra paprasta bei kiek įmanoma trumpesnė. Atsižvelgiant į poreikius, **utėlių gydymui** galima pasitelkti **specialius purškalus ar gelius**, o kitiems šeimos nariams taikyti **nuo užsikrėtimo utėlėmis apsaugančias priemones**.

4. Įtraukti vaiką į gydymo procesą. Paskatinti vaiką **naikinti galvines utėles** kartu gali padaršinimai, kad gydymas užtruks vos 15 minučių, o jau po kelių dienų bus galima žaisti kartu su kitais vaikais. Žinoma, svarbu vaiką iš anksto įspėti, kad sunkiai pašalinamas prie plauko prilipusias glindas reikės iššukuoti smulkiais šukomis net kelis kartus. Kai kuriais atvejais tėvai gali pasitelkti ir humorą. Jis ne tik padės pažvelgti į situaciją paprasčiau, bet ir paskatins atviriau kalbėtis. Pavyzdžiui, šukuojant plaukus smulkiais šukomis suvaidinti situaciją, kad vaikas yra grožio salone ir po šios procedūros jam bus papildomai daroma veido kaukė ar pėdų masažas.

5. Pasidomėti, kaip reaguoja aplinkiniai. Ne ką mažiau svarbu palaikyti vaiką visos ligos eigoje ir po jos. Supažindinus su situacija, atlikus gydymo procedūras, taip pat reikia pasidomėti, kaip jis jaučiasi po **galvinių utėlių išnaikinimo**. Neretai pamirštama pasiteirauti ar vaikas nesusiduria su dažnais draugų klausimais apie ligą ar netgi patyčiomis. Galima dar kartą vaikui papasakoti, kaip **neužsikrėsti galvinėmis utėlėmis** bei profilaktiškai naudoti **specialias apsaugas nuo utėlių priemones**.